

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Aktualnosti u sustavu proširene odgovornosti proizvođača kojim upravlja Fond

Ivica Berc, mag.oec.

Voditelj Službe za nadzor posebnih kategorija otpada

Poreč, 07. lipnja 2024

Uvod

- Otpadna ambalaža je PKO nad kojom je Fond uspostavio sustav proširene odgovornosti proizvođača proizvoda
- Otpadna ambalaža od plastike se u sustavu POP sakuplja u SPN i izvan SPN
- Sustav POP proizvoda je skup mjera koje se poduzimaju u Republici Hrvatskoj kako bi se osiguralo da proizvođači proizvoda snose finansijsku odgovornost za fazu „otpad“ u životnom ciklusu proizvoda
- Svrha sustava POP je ispunjavanje ciljeva gospodarenja otpadnom ambalažom koji su propisani člankom 60. Zakona o gospodarenju otpadom

Zakonodavni okvir

- Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (Narodne novine br. 106/22)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku (Narodne novine br. 137/23)
- Pravilnik o gospodarenju posebnim kategorijama otpada u sustavu Fonda (Narodne novine br. 124/23)
- Uredbe i Odluke VRH

Otpadna ambalaža u sustavu povratne naknade (SPN)

- U SPN se sakuplja jednokratna ambalaža od PET-a, AL, Fe i stakla volumena jednakog i većeg od 0,20l do maksimalnog volumena od 3 l, namijenjenoj za pića
- Od 1. siječnja 2027. godine sukladno novom Pravilniku u SPN ulazi i višeslojna (kompozitna) ambalaža s pretežno papir-kartonskom komponentom, ambalaža od plastike koja nije načinjena od polietilen – tereftalata (PET) kao glavne sastavnice i ambalaža manjeg volumena od 0,2 litre
- Fond organizira SPN na način da sklapa ugovore s prodavateljima pića odnosno osobom koja upravlja reciklažnim dvorištem o načinu povrata povratne naknade isplaćene posjedniku i plaćanju troškova preuzimanja otpadne ambalaže od pića
- U SPN-u Fond i dalje sklapa ugovore o obavljanju poslova sakupljanja otpadne ambalaže u SPN-u temeljem provedenog javnog poziva

Otpadna ambalaža izvan SPN

- Sustav gospodarenja otpadnom ambalažom sakupljenom od registriranih osoba izvan SPN-a, sukladno novim propisima je zamišljen na način da Fond sklapa ugovore s obrađivačima otpadne ambalaže od plastike koji su ishodili ovlaštenje MINGOR-a te ustrojili vlastitu sakupljačku mrežu koja obuhvaća čitav teritorij RH i udovoljili aktima Fonda
- U ovom trenutku su još uvijek na snazi ugovori o obavljanju poslova obrade i sakupljanja otpadne ambalaže od plastike izvan SPN-a, koji su ostali na snazi temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom
- Temeljem Zakona o gospodarenju otpadom predmetni ugovori ex lege prestaju vrijediti u trenutku sklapanja ugovora obavljanja poslove obrade s obrađivačima koji su ishodili ovlaštenje sukladno novim propisima, ustrojili sakupljaču mrežu i udovoljili aktima Fonda

Nove obveze Fonda

1. Financiranje troškova gospodarenja otpadnom ambalažom sakupljenom u reciklabilnom komunalnom otpadu

➤ čl.65. Zakona o gospodarenju otpadom

- ✓ Fond financira troškove usluge prikupljanja na lokaciji obračunskog mesta korisnika reciklabilnog komunalnog otpada te uslugu preuzimanja istog otpada u reciklažnom dvorištu i to za one tokove otpada koji se sastoje pretežito od otpadne ambalaže iz sredstava prikupljenih naplatom naknade gospodarenja otpadom
- ✓ Financiranje troškova obavlja se temeljem sporazuma Fonda i davatelja javne usluge kojim se određuju uvjeti sakupljanja i predaje reciklabilnog komunalnog otpada.
- ✓ Strukturu troškova uređuje Fond odlukom

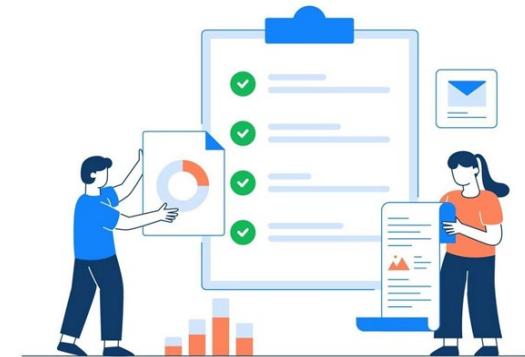

Nove obveze Fonda

- čl.28. novog Pravilnika
- ✓ Ugovorom s davateljima javne usluge sakupljanja komunalnog otpada određuje se sljedeće:
 - Financiranje troškova gospodarenja otpadnom ambalažom koja je sakupljena u sklopu javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, a u skladu s člankom 105. stavkom 5. Zakona (od 1. siječnja 2025.)
 - Uvjeti obrade otpadne ambalaže sakupljene u reciklabilnom komunalnom otpadu kod osobe koju odredi Fond
 - Dostava izvješća Fondu o količini otpadne ambalaže sakupljene u reciklabilnom komunalnom otpadu i predane obrađivaču, prema vrstama materijala

Nove obveze Fonda

- Fond raspisuje Javni poziv za odabir obrađivača reciklabilnog komunalnog otpada u kojem određuje kriterije koje prijavitelji moraju ispuniti, a temeljem kojih će Fond odabrati postrojenje za obradu koji će doprinijeti ostvarenju ciljeva uporabe otpadne ambalaže:
 - ✓ Izraditi će se popis odabralih proizvođača i objaviti na stranicama Fonda
 - ✓ Obrađivač će za preuzeti otpad dostaviti Fondu izvješće o količini obrađenog reciklabilnog komunalnog otpada, koji je reciklirao ili predao na recikliranje osobi koja obavlja uporabu otpada postupkom recikliranja ili predao na drugi postupak uporabe
 - ✓ Sadržaj izvješća te način i rok dostave podataka o količini sakupljenog reciklabilnog komunalnog otpada i predanog obrađivaču, prema vrstama materijala kao i o podacima određuje Fond i objavljuje na svojim mrežnim stranicama
 - ✓ Ugovorni obrađivači Fonda dio su popisa bez prijave na Javni poziv

Nove obveze Fonda

- Fond je obvezan izračunati :
 - ✓ masu reciklirane otpadne ambalaže prema vrsti materijala koja je izdvojena iz reciklabilnog komunalnog otpada
 - ✓ masu otpadne ambalaže koja je obrađena drugim postupcima obrade uz navođenje postupaka obrade
- Fond je obvezan provesti najmanje jednom godišnje analizu sastava reciklabilnog komunalnog otpada u svrhu izračuna udjela otpadne ambalaže u reciklabilnom komunalnom otpadu radi određivanja koeficijenta za financiranje

Nove obveze Fonda

2. Fond je obvezan uspostaviti sustav proširene odgovornosti na plastičnim proizvodima iz Popisa E Dodatka III Zakona i nad ribolovnim alatom koji sadržava plastiku, a točka I. predmetnog popisa je otpadna plastična ambalaža

POPIS E

I.

1. spremnici za hranu, tj. posude kao što su kutije, s poklopcom ili bez njega, koji se upotrebljavaju za držanje hrane:

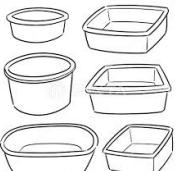
(a) koja je namijenjena neposrednoj konzumaciji na licu mjesta ili kasnije;

(b) koja se obično konzumira iz posude; i

(c) koja je spremna za konzumaciju bez ikakve daljnje pripreme, primjerice pečenja, kuhanja ili zagrijavanja, uključujući spremnike za hranu koji se upotrebljavaju za brzu hranu ili druge obroke spremne za neposrednu konzumaciju, osim spremnika za napitke, tanjura te vrećica i omota koji sadržavaju hranu

2. vrećice i omoti izrađeni od savitljivog materijala koji sadržavaju hranu namijenjenu konzumaciji izravno iz vrećice ili omota bez ikakve daljnje pripreme

3. spremnici za napitke zapremine do tri litre, tj. posude za tekućine, kao što su boce za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, te višeslojna (kompozitna) ambalaža za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, ali ne i staklene ili metalne spremnike za napitke s čepovima i poklopцима od plastike

4. čaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce

5. lagane plastične vrećice za nošenje

Nove obveze Fonda

- Fond je obvezan sklopiti ugovor s izvršnim tijelom jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba u kojem će biti određen način isplate naknade i uvjeti provedbe usluga gospodarenja otpadom koje je potrebno poduzeti za:
 - ✓ **Redovno uklanjanje otpada nastalog od proizvoda iz Popisa E Dodatka III. Zakona odbačenog u okoliš, prijevoz i obradu otpada od tih proizvoda na području jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba**
 - ✓ **Gradnju, održavanje i rad infrastrukture za sakupljanje otpada nastalog od proizvoda iz točke I. i III. Popisa E Dodatka III. Zakona na području jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba potrebne za održavanja čistoće javnih površina u sklopu komunalne djelatnosti**
 - ✓ **Izvješćivanje o provedenim aktivnostima i kontrolu učinkovitosti istih**
- Izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba je obvezno izraditi plan provedbe aktivnosti i dostaviti ga Fondu te je isti sastavni dio Ugovora s Fondom
- Obrađivač/sakupljač otpadne ambalaže obvezan je preuzeti sakupljenu otpadnu ambalažu od jednokratnih plastičnih proizvoda iz točke I. popisa E dodataka III. Zakona koji su odbačeni u komunalni otpad od osobe koja je istu prikupila
- Ciljevi za otpadne plastične proizvode za jednokratnu uporabu propisani su člankom 56. Zakona

Nove obveze Fonda

3. Novi Pravilnik propisuje i da ako do 1. siječnja 2025. godine nije dodijeljen status Organizacije upravljanje ambalažom koja predstavlja opasni otpad preuzima Fond

Ostale PKO u sustavu Fondu - novine

- Osim u sustavu gospodarenja otpadom ambalažom, Fond upravlja i sustavima proširene odgovornosti proizvođača proizvoda uspostavljenim nad:
 - ✓ Otpadnim vozilima
 - ✓ Otpadnim gumama
 - ✓ Otpadnim uljima
 - ✓ Otpadnim baterijama i akumulatorima i
 - ✓ EE otpadom

Ostale PKO u sustavu Fondu - novine

➤ Novine u ostalim PKO u sustavu Fonda:

- ✓ Fond odlukom osniva sabirne centre za sve ostale PKO
- ✓ EE otpad, otpadna vozila, otpadne baterije i akumulatori: otpad nastao operabom citiranih PKO smije se radi zbrinjavanja skladištiti **3 godine**
- ✓ **Jestiva ulja** više nisu dio sustava proširene odgovornosti proizvođača proizvoda kojima upravlja Fond
- ✓ Rokovi i minimalne količine sakupljanja otpadnih guma i ulja od posjednika propisani su uputom Fonda koja je objavljena na mrežnim stranicama Fonda

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Hvala na pažnji!

www.fzoeu.hr

TEHNOEKO

11. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA OZASHTITI OKOLIŠA

5. - 7. lipnja 2024., POREČ